

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 65

КВІТЕНЬ • APRIL 2013 • Nr.7 (2867)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

С-на з сайту
УГКЦ в Гурові
Ілавецькому

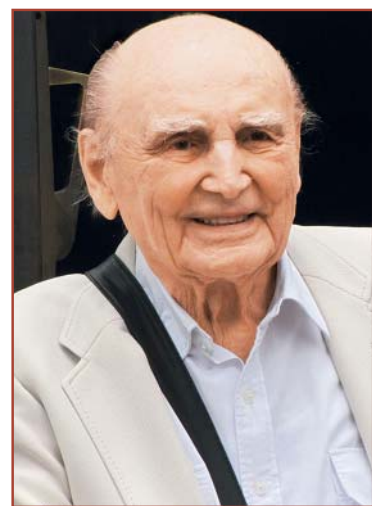
ЯКЩО НЕ ТЕПЕР, ТО КОЛИ?

ХГ

Новий Папа Франциск всіма силами захоплює духовних осіб та вірних до віднови. Натякає, що є ієрархи, які загубили духа віри, замість на Бозі, концентрують увагу на тому, що є тільки додатком до віри, зовнішнім вистроєм. Водночас Папа Франциск демонструє скромність, прив'язаність до убогості та бажання бути якнайближче вірних. Шокує відмовою переселятися до папських палат, кажучи «карнавал закінчився». Ватиканська верхівка, яка звикла була до інших «пап», тільки думас, що роботи в даній ситуації; це на довго чи це просто такий нетрадиційний початок нового понтифікату, а далі все «вляжеться»? Чекають...

Я вірю, що «не вляжеться» і папа Франциск справді буде стремити до перемін в Церкві, які, безумовно, потрібні. Священнослужителі, це такі ж люди, як і ми, тільки з особливою місією допомагати іншим шукати доріг до Бога. На жаль, буває, вони самі втрачають свою дорогу до Бога і тепер Папа таким духівникам нагадує, що пора звертати з манівців. Він каже, що «богобоязна словесність», це замало, щоб бути добрим священиком; що треба всіма своїми вчинками – передусім вчинками, а не словами, демонструвати прив'язаність до особливої місії священнослужителя. І розуміти при тому, що відповідальність за згіршення незрівнянно більша у священика, ніж у «звичайного» смертного.

Продовження на 2 стор. ►

Напевно варто жити зі свідомістю, що вже не так довго серед людей, які нас оточують, будуть ті, які зі зброєю в руках захищали право українців до незалежності, до державності. Ми повинні про це пам'ятати і в міру можливостей, віддавати належну шану таким людям. Вони перебували в складний історичний період Європи, вони жили в безжалісний час, а те, що вистраждали, чого зазнали – тільки їм зрозуміти.

До когорти таких людей належить **БОГДАН ШАРКО**, мешканець Мюнхена, дивізійник і бандурист, людина з надзвичайно колоритною і багатого біографією. На прикладі цієї конкретної долі добре видно, перед якими складними дилемами опинилися люди в період II світової війни, добре видно, як оця війна вивертала їхнє усталене життя догори коренем.

КУЛЕМЕТОМ ТА БАНДУРОЮ

ЗІ СЛАВЕТНОГО ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОГО РОДУ

Богдан Шарко народився 31 жовтня 1920 р. у селі Вікторів, р-н Галич, в родині греко-католицького священика. Батько помер, коли дитині було 9 років. «Мій дідко – по стороні мами, називався Дащинич-Сас-Кульчицький, був парохом в Підпечарах б. Станиславова (Івано-Франківська), дідко по батькові був учителем. Моя мама Ірина була з роду Кульчицьких. Кульчицькі походили з Кульчиць б. Самбора. Є така книжка, – «Кульчицький, герой Відня».

Мовиться у ній про Юрія Кульчицького, який був в турецькому полоні і там вивчив мову. Юрій служив в польському війську, оскільки Галичина була тоді під Польщею. Коли турки облягали Відень, цісар послав його як розвідника до турецького табору. Звідтам він привіз мішок кави, якої до тамтих пір у Львові не знали. З цього приводу у Відні йому присвятили кав'ярню, як тому, хто перший в Європі каву розповсюдив. Поляки кажуть, що він був поляк, але це неправда.»

ЛАТИНЬ, ГРЕКА І МУЗИКА
1938 року Богдан Шарко

закінчив українську гімназію в Станиславові. Йому було тоді майже 18 років. «Там я 8 років вивчав зокрема латинську мову, 5 років греку, так, що класиків літератури я читав в оригіналі. Це була класична гімназія, рівень якої був набагато вищий, як подібних закладів під советами. Далі я студіював право на польському державному університеті у Львові, проте тільки один рік. Коли в 1939 році прийшли совіти – я навчання припинив, вважав, що для Європи це не буде мати значення, оскільки це советське право.

Продовження на 5 стор. ►

СЮЖЕТ З БЕРЕЗОВСЬКИМ НЕОЧІКУВАНО ОБІРВАВСЯ. ЩО З ПУТІНОМ? Читайте на стор. 7.

«ПІСТ – ЧАС ДЛЯ ДІЯЛЬНОЇ ЛЮБОВІ»

С-на: Iliko Kandaveli

Великий піст – нагода для покаяння, переосмислення свого життя у світлі Божого одкровення. І цей дух покаяння виявляється в таких речах, як молитва, стриманість у їді та розвагах. Тож на ці три ділянки життя під час посту нам слід звернути увагу. Цього року Великий піст особливий.

Цей рік у Католицькій Церкві проголошено Роком Віри, а наша віра повинна бути чинною в ділах любові й милосердя. Діла милосердя зроджуються з віри, а ставлення до потребуючих є най-

кращим дзеркалом нашої духовної зрілості та дозволяє очима віри розпізнати в нашому ближньому лик Христа.

Євангеліє вчить нас, що, виходячи назустріч потребу-ючій людині, маємо нагоду

зустрітись із самим Христом: **«Те, що ви зробили одному з братів моїх найменших – те ви мені зробили»**. Діяльна любов ближнього є покликанням і завданням кожного без винятку християнина. Про це нам нагадає апостол Яків: **«Як тіло без душі мертво, так само й віра без діл мертва»** – лише віра, чинна любов'ю, провадить до спасіння.

Погляньмо навколо себе:

скільки у світі є нещастя і убогості, самотності й смутку, болю і страждання! Усі ці прикрі явища нашого земного життя – запрошення для нас до діяльної любові, яка є виявом живої віри.

Готуючись до 1025-літнього ювілею Хрещення Русі-України, Синод Єпископів УГКЦ визначив 2013 рік Роком соціального служіння (дияконії), упродовж якого Церква має переглянути своє соціальне служіння та продувати, як його далі розвивати. Під час розробляння Стратегії розвитку нашої Церкви «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом» було відзначено особливу роль діл милосердя, адже «дияконія», або «служіння любові» чи «харитативна діяльність» виявляє, наскільки живою є певна парафія.

Піст – нагода проявити свою солідарність із сиротами

Господь хоче відкрити наші очі на нужду світу, щоб ми навчилися по-справжньому любити й виявляти ближнім Божу любов: увагою до них, сердечним співчуттям, підтримкою, словом потіхи й розради, а головню, ділами милосердя. Лише тоді зможемо вважатися живими християнами, коли наші парафії стануть місцем, де піклуються про сироту, заступаються за вдову, допомагають убогому й розділяють страждання із хворими.

Нам слід плекати в собі цю чесноту християнського милосердя. Час Великого Посту є доброю нагодою проявити со-

лідарність із сиротами, людьми з особливими потребами, особами похилого віку та самотніми – з тими, кого суспільство забуло і відкинуло.

Особисте служіння та пожертви кожного з нас, навіть тоді, коли вони є невеличкими, дадуть змогу нам спільно допомогти людям, які знаходяться у складних життєвих обставинах. Тож ділімося нашими навіть малими благами і нашою послугою з іншими та навчімо так чинити своїх дітей. Тільки у взаємній підтримці ми зможемо відповісти на потреби тих, хто чекає нашої допомоги.

Людство шукає знаків надії, а соціальне служіння свідчить про Божу любов та милосердя. Воно є живим знаком присутності Бога серед людей. Заохоченням у служінні ближньому стануть для нас також слова апостола Павла: **«Треба поміч давати слабым та пам'ятати слова Господа Ісуса, бо Він сам казав: більше щастя давати, ніж брати!»**, а св. Іван Золотоустий каже: **«Дай мале та візьми велике! Дай хліб і візьми рай!»**

Отець Андрій Нагірняк, керівник Відділу соціальних питань Патріаршої Курії УГКЦ

Продовження. Початок на 1 стор. ▼

ПАТРІАРХАТ

Я вірю, отже, що папа Франциск піде далі й далі дорогою, яку з часом назвемо дорогою реформування Церкви, яка трохи забагато уваги приділяє матеріальному. Треба наголосити, що така ситуація, це й для нашої Церкви великий шанс, бо там свої проблеми. Проте, є проблема основна, справа, за яку борються цілі покоління греко-католиків, це справа нашого ПАТРІАРХАТУ, як завершення побудови повноцінних структур УГКЦ. Все вказує на те, що найближчі роки будуть сприятливими для того, щоб активніше постояти за цю справу, розуміючи, що на цей раз Ватикан, можливо, приділить їй більше уваги, ніж раніше, оскільки Апостольська Столиця стала на шлях перемін. А ми чого хочемо? Хочемо того ж – перемін. Ця надія, безумовно, має своє логічне обґрунтування. Тому треба братися за діло, при чому всім нам.

3 ПЕРСПЕКТИВИ МИНУЛОГО

В 1847 році папа Пій IX прийняв на спеціальній аудієнції Іполита Терлецького. Це тоді було ознайомлено Ватикан з планом реформ в нашій Церкві, а Папа пообіцяв підтримати задум. Терлецький звернув тоді увагу на найважливіші для греко-католиків проблеми. В списку було 8 пунктів. Ви нині самі може переконатися, що із цього було виконано, а що ні. Постулати від Терлецького були такі:

1. Номінувати бодай одного кардинала та гарантувати, що це має стати нормою;
2. Утворити патріаршу столицю, де збиралися б єпископи, які могли б утворити синод;
3. Надати цій Церкві офіційну назву: Греко-Слов'янсько-Католицька Церква;
4. Привернути і відновити

літургічні та церковні обряди Східної Церкви, очистити їх від латинізмів;

5. Номінувати титулярних єпископів для неіснуючих єпархій (ліквідованих царською Росією);

ХГ

«Папа Франциск добре знає східні Церкви і, я думаю, що зрозуміє наші потреби і наше українське положення. Ми не маємо таких пекучих проблем, бо самі розв'язуємо. Але є питання Патріархату і беатифікації митрополита Андрея Шептицького. Сподіваюсь, що ми візьмемося серйозно до цієї справи. Ми не маємо фахових кадрів до справи Шептицького, але треба нашій Церкві працювати.»
Владика Андрій Сапеляк для Радіо Свобода

ЯКЩО НЕ ТЕПЕР, ТО КОЛИ?

6. Утворити у Римі Куріальну Комісію з греко-слов'янських церковнослужителів, які мали б зайнятися проблемами своєї Церкви;
7. Утворити свято святих Кирила та Мефодія і визнати святом цієї Церкви;
8. Канонізувати святого Йосафата.

«Треба з усією силою наголосити, що це оригінальна й новаторська програма церковної реформи, яка випередила свою епоху на 150 років. З нинішньої перспективи добре видно, коли і котрі з цих постулатів Іполита Терлецького були реалізовані Апостольською Столицею, а котрі по нинішній день чекають на вирішення, наприклад питання патріархату. (...) Терлецький мав надію, що Апостольська Столиця оцінить слов'ян, підтримає українців

у їхніх змаганнях і, «не оглядаючись на дипломатичний етикет, притулить до серця, буде щедрі ласками, обділить своїми скарбами духа та життєдайною силою.» (Професор Степан Козак).

Іполит Терлецький мав візію, щоб греко-католицька Церква стала міцним стовпом католицизму у Східній Європі (тому хотів, щоб в її назві було універсальне слово «слов'янська»), щоб вона стала оплотом тим, хто шукає порозуміння та найкраще служила слов'янам в їхньому релігійному, національному і духовному відродженні. Ця візія, можна сказати, помаленьку збувається, збувається саме в наш час. Хто хоче – той бачить. Тому потрібно наголосити, що підтримка Ватикану у формі піднесення нашої Церкви до гідності ЦЕРКВИ ПАТРІАРШОЇ була б надзвичайно доречною саме тепер, коли вирішується не тільки майбутнє України, але всієї Східної Європи.

Для «ХГ» Роман Амбрис

ВАТИКАН – РЕФОРМИ БЕЗ ШОКУ

Папа Франциск здійснив перші кроки з метою проведення реформ у Римській Курії. Святіший Отець у цьому є повністю незалежним, адже не мав жодних особистих зв'язків з Ватиканом. Так вважає кардинал Марк Уелле, префект Конгрегації у справах єпископів.

«Знаємо, що Курія потребує реформи для того, щоб повернути моральну довіру. Афера Vatileaks завдала Церкві великої шкоди. Витекла негативна інформація, дуже конфіденційна, різного роду коментарі, які не завжди можна заперечити. Думаю, що Папа зможе з цим щось зробити», – сказав канадський ієрарх.

Апостольський Нунцій в Україні Томас Е. Галліксон також заявляє про початки реформи Римської Курії, яка має полягати у скороченні її чисельності і переданні частини повноважень помісним Єпископським Конференціям.

Папа Франциск має завдання реформувати Церкву. Однак великого шоку не буде, вважає аргентинський єзуїт о. Хуан Карлос Сканоне, давній знайомий кардинала Бергольйо.

«Бергольйо – це людина надзвичайно великої духовності, (...) яка багато молиться», – каже о. Хуан Карлос Сканоне, декан факультету філософії і теології аргентинського університету Сан-Мігель, ректором якого з 1980 до 1986 року був нинішній Понтифік.

С-на: Alessandro Di Meo

В інтерв'ю «L'Osservatore Romano» священник зізнався, що знає Бергольйо як людину строго, обдаровану великим інтелектом і сміливу. Свого часу він захистив від торговців наркотиками отця ді Паула, який працював у Буенос-Айресі з жертвами наркодилерів. Кардинал Бергольйо скерував його на роботу в далеку провінцію і таким чином врятував йому життя, – згадав о. Сканоне. Він також наголосив на великому альтруїзмі нинішнього Папи. Одного разу єпископ Бергольйо проїхав 400 км, щоб відвідати і підтримати хворого священника.

Щодо перших рішень, які повинен буде прийняти Понтифік, о. Сканоне зазначив, що Франциск має завдання реформувати Церкву. «Однак, це не викликає великого шоку, (...) він буде робити це дуже дипломатично, оскільки знає, як здійснювати реформи без травм і розголосу», – вважає аргентинський єзуїт.

Сам Папа під час зустрічі з кар-

диналами просив їх ніколи не піддаватися песимізму. «Христос провадить Церкву через Свого Духа. Святий Дух, Своєю об'єднуючою та оживляючою силою, є душею Церкви: з багатьох Він творить одне тіло, Містичне Христове Тіло. Тому, ніколи не піддаваймося песимізму, тій гіркоті, яку диявол пропонує нам щодня, не впадаймо у песимізм та знеохочення, бо маємо стійку впевненість у тому, що Своїм могутнім подихом Святий Дух дарує Церкві відвагу бути витривалою, як також шукати нові методи євангелізації». Далі Святіший Отець звернувся до кардиналів зі словами заохочення, зазначаючи, що «хоч половина з нас вже є в похилому віці», то, однак, «старість є осідком життєвої мудрості». «Даруймо цю мудрість молоді: як добре вино, яке з роками стає кращим, даруймо молоді мудрість життя», – закликав Папа Франциск.

(на основі повідомлень Credo підготував Андрій Фецин)

КОРОТКО

ВОЛИНЬ – ДОСТОЙНИЙ ЖЕСТ УКРАЇНЦІВ

В Україні створено громадський комітет «Примирення між народами». До його складу увійшли, зокрема, колишній президент України Леонід Кравчук, патріарх УПЦ КП Філарет, емеритований Глава УГКЦ Кардинал Любомир Гузар, письменниця Марія Матіос. Засновники заявили, що напередодні 70 роковин т.зв. волинської різанини 1943 року зобов'язані запобігти можливій ескалації напруження між українцями та поляками.

У спільній заяві зокрема читаємо: "Обидва наші християнські народи впродовж століть неодноразово переступали через Божі заповіді, чинили зло. Але ми мусимо визнати прогрішення наших предків, простити від їх імені один одному страшні гріхи, вчинені супроти інших...".

Раніше греко-католицька і римо-католицька Церкви не змогли домовитися про спільну заяву, присвячену 70-річчю волинської трагедії. Римо-католики (в Україні) назвали «абсурдним» запропонований знак рівності між польськими і українськими жертвами та ідею взаємовибачення і взаємопрощення. Дана заява українського Комітету позитивно вирізняється на тлі позиції РКЦ в Україні та постави польських радикальних кіл (т.зв. кресов'яків). Ці останні, схоже, взагалі не зацікавлені у примиренні, а лише в нагнітанні конфлікту.

А. Фецин. Використано матеріали Історичної Правди та Радіо Свобода.

ВАЛТЕР ВОЛОШИН

Під час інавгураційної Служби Божої на площі Святого Петра у Римі, яку очолював новий папа Франциск, Свята Євангелія читалась тільки грецькою мовою. Ця честь випала українському греко-католицькому диякону із Стемфордської єпархії у США. У часописі «Сівач» читаємо, що диякон ВАЛТЕР ВОЛОШИН народився у Бразилії в місті Прудентопіль, що в південному штаті Парана. Він належить вже до третього покоління українців в Бразилії. У 2003 році прибув до США та закінчив філософські студії в семінарії Святого Василія Великого у Стемфорді, а від 2007 року навчається у Римі.

Радіо Ватикан

ГОЛОВОЮ ВНИЗ

Гомосексуальні люди є меншістю, але, звичайно, в суспільному житті вони мають усі права, що їм належать, як і будь-якій іншій людині. Однак зараз ми є свідками і жертвами довготривалого «промивання мізків», результатом якого має бути ось що: ми мусимо бути «переконані», що людей з гомосексуальною орієнтацією дискримінують, а ми, інші, є винними в цьому! Так, якщо ми, гетеросексуали, будемо думати, що така орієнтація суперечить природі, то тоді ми, власне кажучи, вже й душевнохворі, ба й більше – морально погані люди. Нам треба або підкоритись, або піддатись лікуванню, або бути покараними, дивлячись на обставини.

Нашим дорогим гомосексуальним співгромадянам слід сказати: можна гратися у шлюб скільки завгодно, але зі зв'язку двох чоловіків чи двох жінок навіть після довгої гри не буде шлюбу, навіть через перейменування! Навіть коли місяць називають «сонцем», він залишається місяцем і його слід саме так і називати. Не називати його «сонцем» не означає дискримінацію місяця.

(З відкритого листа єпископа-помічника Зальцбургської дієцезії, католицького теолога-мораліста Андреаса Ляуна щодо проблеми гомосексуалізму.)

Подано за CREDO

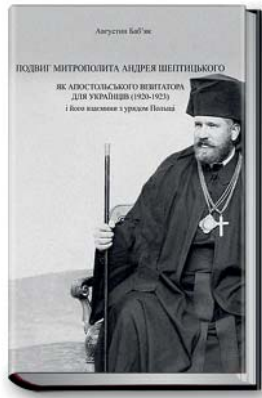
ВИЙШЛА У СВІТ КНИГА З БЕСІДАМИ БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА (ГУЗАРА)

"ТРИ ДОРОГИ" – це збірка розмов з журналістами з 2001 по 2011 рік. У ній три розділи: «Дорога до себе», «Дорога до ближнього», «Дорога до Бога». У книзі він, зокрема, розповідає, що таке бути собою, як розуміти свободу, і як правильно виховувати дітей. "У своїй книжці я хотів говорити передовсім на тему трьох доріг людини, її трьох відношень: до себе, до ближнього та до Бога. Тільки коли ці відношення є добре наладані, людина почувається щасливою" – сказав Блаженніший Любомир.

(Медіаресурс УГКЦ)

НОВА КНИГА ПРО МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО

У Ріано (Італія) відбулася презентація книги о. д-ра Августина Баб'яка «Подвиг Митрополита Андрея Шептицького як апостольського візитатора для українців (1920-1923) і його взаємини з урядом Польщі». «Метою цього дослідження було показати особу Митрополита Шептицького в його душпастирській праці як Апостольського візитатора для української діаспори в країнах західної Європи та північної і південної Америки. В книзі розглядається його дипломатична діяльність направлена на захист українського народу, який був знищений і розсіяний по світу внаслідок I світової війни і польсько-українського конфлікту.»

Дана книга є вже дев'ятим за чергою дослідженням з історії УГКЦ і, зокрема, про діяльність Митрополита Андрея, які вийшли в українській, французькій та італійських мовах з-під пера о. Августина.

«Я намагався висвітлити, як секретна польська поліція слідувала за діяльністю та, зокрема, за подорожами Митрополита не лише до Риму, інших країн Європи, але і до північної та південної Америки. Знайдені мною документи доводять, що дипломатичні установи тодішньої Польщі спрямовували свою діяльність на компрометацію Митрополита, який начебто діяв не як душпастир, але як політичний діяч. Таким чином Митрополитові намагалися нав'язати звинувачення щодо його діяльності, яка

начебто здійснювалася виключно у цілях підриву польських політичних планів. Хоч зазначені документи були спрямовані для компрометації, та все-таки вони не змогли зафіксувати жодної офіційної антипольської заяви. Більше того, в даних документах знаходимо його заклики до примирення двох народів і до забуття спричинених війною кривд. Так, для прикладу, в одній із доповідей секретної поліції йдеться про те, що Митрополит Андрей в катедральному соборі св. Миколая в Чикаго також закликав українців до благодійних пожертв для польських дітей-сиріт», – сказав автор книги під час презентації.

(Джерело: сайт УГКЦ в Італії)

УКРАЇНА хроніка протистояння РОСІЯ

Батько Андрія, Юрій Довгорукий, перший незалежний від Києва князь. Андрій остаточно розриває з Києвом, маючи амбіції створити власний центр політичної сили на півночі. З цією метою він руйнує Київ. Андрій Боголюбський встановлює цілком новий порядок: він хоче замінити родові стосунки між князями з роду Рюрика стосунками державними. І починає трактувати всіх інших князів-свояків не як рівних собі, а як «простих людей», що мають йому підкорятися як піддані государеві. **Соловйов каже:** Андрій, вихованець півночі, зовсім заперечив традиції півдня. Розпочинається довга боротьба, в результаті якої молодші князі змушені визнати новий порядок.

Також у внутрішніх стосунках, тобто супроти бояр, Андрій впроваджує новий порядок. Отже, назовні «єдиногодержавіє», внутрішньо «самодержавіє». Його лінію успішно продовжує Всеволод «Велике Гніздо» (мав дуже численну родину). І здобуває, як великий князь Володимиро-Суздальський, перевагу над усіма іншими князями в північно-східній Русі. Таким чином, упродовж XIII-го сторіччя, поруч Галицько-Волинської держави і «Святої Софії» (так офіційно звалася республіка Новгород), формується нова політична сила.

Але як це сталося, що не Володимиро-Суздальська держава стала зародком майбут-

ньої потуги Росії, а мало тоді знане, зовсім незначне, князівство Московське? Ще досі небагато відомо про початковий період цього князівства. Як знаєте, в російській історіографії переважає великодержавницька лінія, згідно з якою Росія і російський на-

тиві початки Росії.

Данило, наймолодший син Олександра Невського, це перший князь у Москві, що почав творити з Москви незалежний політичний осередок і поширювати кордони. Він здобув для князівства гирло ріки Москви. Його

часу впродовж двох сторіч триває змагання, часто кривава боротьба, між Москвою і Твер'ю,— хто буде панувати над північно-східною Руссю. **Татари беруть активну участь у цій боротьбі, випробовуючи, хто найбільше лояльний супроти Золотої Орди. Підозрілих викли-**

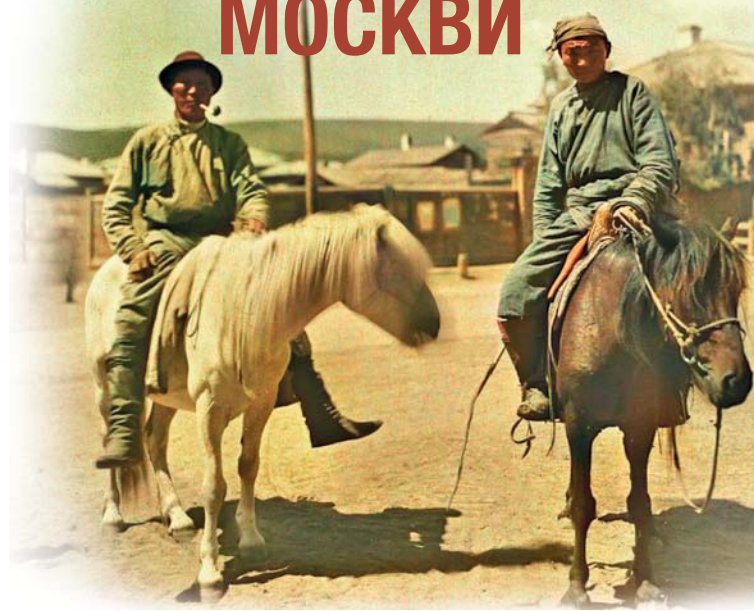
повернувся з ярликом на великого князя Москви і зі сестрою хана як своєю жінкою. Щоб позбутися грізного суперника, зумів уплутати Твер у війну з Ордою. І допоміг своїм військом зруйнувати місто.

Спадкоємець Георгія, його брат Іван Данилович Калита, вирішив сперти свою владу на абсолютній лояльності супроти хана. Коли Твер підняв повстання проти Орди, Іван Калита їде до хана, каже дати собі 50-тисячну армію татар і проводить у Твері жаклиний погром. Також присмиряє інші міста. В нагороду отримує ярлик на великого князя. Після того купує собі ярлик збирати данину для Орди від усіх руських князів. Це значно поширює його владу, а ще більше його казну. Диспонує значними засобами, завжди має змогу дістати в Сараї (татарській столиці) згоду на кожне починання. І послідовно йде до своєї мети: великодержавної Москви.

Всіляко підбудовує авторитет нового центру. Заради того він намовив Київського митрополита перенести свій осідок до Москви (1328 р.). Син Калити, Семен Гордий, приймає титул «великий князь всієї Руси», демонструючи політику, яка вже тоді стала традиційною: воз'єднування всіх «руських земель» з Києвом, Новгородом і Галичем включно.

Михайло Демкович-Добрянський

ВІД СУЗДАЛЯ ДО ВЕЛИКОДЕРЖАВНОЇ МОСКВИ

Імперіалізм російський не починається XVIII-им сторіччям. Генеза його – в початках Московського Князівства. Історія про те, як дійшло від Андрія Боголюбського до першого великого князя Московського, – надто складна, щоб її тут розповідати. Отож тільки найважливіше.

Нащадки народу, який знищив Київ і співзаснував Росію. Монголія, 1911 р. Лише коні не змінилися...

род мають свої початки в Київській Русі. Тому, як слушно докоряв Олександр Пресняков російським історикам, вони цілком занедбали влас-

син, Георгій, ставши князем 1303 року, вирушив на загарбницькі походи і швидко попав у конфлікт із великим князівством Тверським. І з того

кають до хана і там ліквідують. Московські князі здобувають перевагу. Георгій із значними подарунками поїхав з чолобитнею до хана. По двох роках

ХГ

ДОНЕЦЬК – ОСВЯЧЕННЯ ХРАМУ

Шестеро єпископів, близько двадцяти священників і чимало богопосвячених осіб і мирян зібралися 10 березня 2013 року в катедральному соборі Покрови Пресвятої Богородиці УГКЦ, що в Донецьку, на освяченні розписів цього храму.

їни, та ВАЛЕНТИНА СТРУНІЛІНА, професійна художниця, корінна донеччанка. До речі, для п. Валентини це перший досвід розпису церкви, бо досі майстриня писала тільки ікони. «Я здобула освіту у Львові. Я дуже вдячна єпископу за те, що він надав мені можливість здійснити мою давню мрію – писати ікони в церкві», – поділилася своїми переживаннями художниця.

Відтак, після освячення, відбулася Архиєрейська Божественна Літургія. Владика Михайло під час проповіді говорив про те, що люди звели цей храм своїми стараннями, любов'ю та жертвою. «Бажаю вам нести у своїх серцях частинку зведеного вами храму, адже він є значним подвигом в історії УГКЦ», – зазначив проповідник. Архиєрей також пригадав, що Синод

Єпископів УГКЦ наголошує на «живій» парафії, в якій люди повинні дарувати одне одному Божу любов, як нам її дає Господь.

Після Літургії владика Степан (Меньок) подякував єпископам-жертводавцям храму – Михайлу (Колтуну)

та Дмитру (Григораку), наголошуючи, що краса храму полягає в тому, щоб у ньому були ікони, які б наближали людей до Бога. «Хоча наш храм невеликий, ми у ньому відчуваємося як у родинному колі, бо знаємо про життя одне одного», – сказав він.

Сестра Тереса Слота, вражена чисельною присутністю молоді та дітей у храмі, подякувала їм у своєму вітальному слові за те, що вони ходять до церкви і попросила їх завжди бути вірними Богові. «На одній зі стін цього храму зображена перша сестра служебниці – блаженна Йоасафата Гордашевська. Гадаю, що це не випадково, адже ці сестри плідно працюють на Сході України, допомагаючи тут духовенству», – промовила вона, заохочуючи батьків не боятися віддавати своїх дітей служити Богові й людям.

Поза увагою не залишилися і жертводавці-миряни храму, які отримали подячні грамоти від владика Степана та о. Василя Пантелюка. Коментуючи подію, о. Василь пригадав, що відтепер цей храм «наповнений особливою духовністю, яку зможе відчувати кожна людина, котра зайде до нього, щоб піднести свої молитви до Господа».

Руслана Ткаченко, прес-служба Донецько-Харківського екзархату УГКЦ

Владика здійснили обряд освячення розписів храму, читаючи спільно молитви перед царськими вратами і окроплюючи розписи та ікони свяченою водою, кадячи і помазуючи миром стіни. Нагадаємо, що будівлю катедрального собору десять років тому вже освятив Блаженніший Любомир (Гузар), тодішній Глава УГКЦ.

Близько року внутрішню частину храму розписували майстри зі сходу та заходу України. Розписи виконані в стилі класичного ренесансу. Автор головних робіт – ІВАН ГРАБАР, живописець і графік. Роботи цього митця зберігаються у Львівській Картинній Галереї, Національному Музеї у Львові, МУНДМ і приватних колекціях в Україні, Росії, США, Канаді, Римі, Великобританії та Польщі. Підготовчі й малярські роботи здійснила бригада під керівництвом ВАСИЛЯ ШПУРА та його помічників (МИХАЙЛО ШПУР, ІВАН ПАСЕНКО, ВІТАЛІЙ САЛАШІ та ЯРОСЛАВ НАМЕХ). Серед митців зі Сходу України – ЄВГЕН ОРЛІКОВ, заслужений художник Укра-

Продовження. Початок на 1 стор. ▼

Я вирішив присвятити себе більше музиці. Став навчатися в музичному інституті в Станиславові. Тому, що мама грала на фортепіано і з 10 років я також вчився, вирішив вибрати саме цей інструмент.»

ВАРВАРИ З ЗІРКАМИ

Прихід совітів в 1939 році Богдан Шарко бачив в своєму

КУЛЕМЕТОМ ТА БАНДУРОЮ

дата. Інший приклад. Марія Тереза заснувала (1774 р.) богословську семінарію у Відні, «Барбареум», там мій дідо навчався, це було лише для обраних питомців-греко-католиків. Так само, австріяки заснували університет у Львові.

армія з всім відповідним забезпеченням. Вона воювала під командою німців, але були синьо-жовті прапори.

В той час, звісно, важко було уже вірити в перемогу Німеччини, але якби так сталося, існування Дивізії німці напевно порахували б україн-

Найближчі побратими Богдана Шарка з 11 сотні, 14 полку Української Дивізії. У верхньому ряду ліворуч Богдан Шарко, Антін Дербіш з Ярослава, Володимир Саґаш з Монастириськ. Ліворуч в нижньому ряду: Орест Било з Монастириськ, Роман Корольок, учитель з Тернополя, Дам'ян Геча з Самбірщини. Живим з цієї групи залишився лише Б. Шарко, всі інші вже померли (природною смертю). Світлина відзнято в Чадці, Словаччина.

рідному місті, в Станиславові. «То був один жах!», каже нині. «Вони прибули на танках, пам'ятаю сильний сморід і те, що увесь час співали «Катюшу» перемінно з «Розпрягайте хлопці коні». А ще те, що дерли газету, чогось туди насипали і курили. Загалом, це було таке дрантєве військо. Люди запитували їх: «А є у вас тютюнова фабрика?» – «Скільки хочеш!» – відповідали. Інший запитав: – «А є у вас шоколад?». Відповідь була такою ж: «Скільки хочеш!» Нарешті хтось запитав, чи є у вас воші і відповідь була знову така сама: «Скільки хочеш!». От такі вони були... Польщу називали «панська Польща». То були дикуни, які з Європою не мали нічого спільного. Звісна річ, поляки вели колонізаційну політику, проте українці мали своє представництво в парламенті, були свої депутати, виходили українські газети. Якщо вас польська поліція арештувала, то до 24 годин прокуратор мав видати санкцію з поясненням, за що вас арештували. Польща була все-таки державою західного типу і її не можна навіть порівнювати з советами.»

ЗГАДКА ПРО АВСТРІЮ

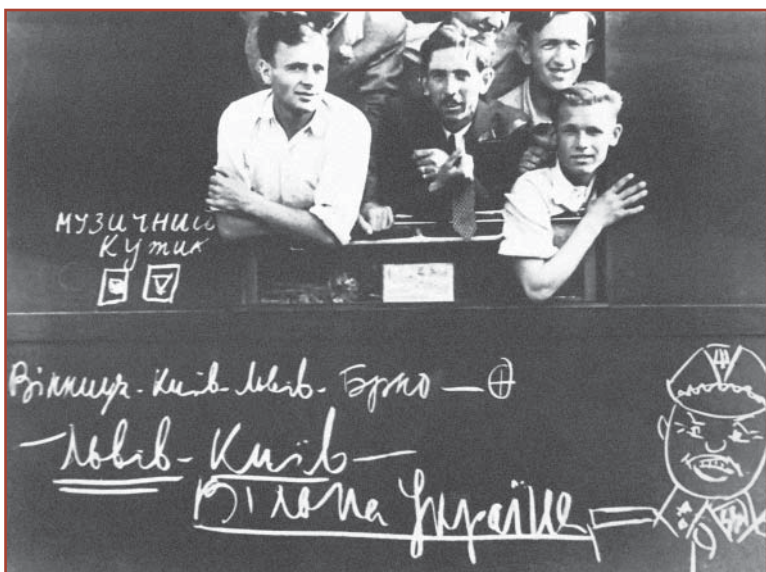
«Колись була Австро-Угорщина і наші землі називали тоді «Galizien und Lodomerien». Галичина під владою Австрії дихала досить вільно. Мої батьки хвалили Австрію порівнюючи її з Польщею. Передусім в Австрії була толерантність. Для прикладу, українці мали можливість робити кар'єру у війську, згодом, коли настала Польща – не брали українців, хіба тільки як простого сол-

ДИВІЗІЯ

Молодий, уже на той час добре освічений Богдан Шарко усвідомлював, що від совєтів нічого доброго не можна чекати, тому вирішив їхати на захід, на ровері. Проте батька не було уже серед живих, а сестра мами сказала: «Лишайся тут, куди підеш!» І він лишився.

Коли 1941 року совіти дремнували, Богдан Шарко пішов працювати до сирітського

цям за плюс. Може тоді Галичина була б самостійним князівством? Я мав справді мало віри у перемогу Німеччини, проте ми ніколи не думали, що Черчіль з друзями пустить москалів так далеко! Що їм віддадуть всю Польщу і навіть до Німеччини пустять! Ми припускали, що вони пустять їх до старого кордону (польського), адже в Лондоні чекав польський уряд... Якби ми мали свою дивізію – так ми

будинку. Ближче 1944 року, коли стали набирати хлопців до Української Дивізії, він зголосився добровольцем. «Основна причина, яка гнала мене до Дивізії, це був патріотизм. Я мав також свідомість, що якщо більшовики повернуться, то відразу заженуть до своєї армії. Інший на той час варіант – іти до УПА. Це був ризикований варіант, оскільки я міг тоді наразити на репресії свою родину, тим більше, що напроти нас жили поляки, то совіти напевно були б довідалися, де я. Я вважав також, що УПА, це щось непевне, а Дивізія, це була

калькулювали – то з нами більше числилися б. Ми допускали, що Німеччина програє, але тоді були б ще ми, Дивізія, зі зброєю і ми тоді відразу ідемо на сторону альянтів, тоді англійці ідуть на схід, будувати Польщу, а ми тоді кажемо: «Стоп», ще ми тут є; ми не хочемо, щоб Галичина була знову під Польщею.»

❖ **Яке місце вам приділили в Дивізії?**

БОГДАН ШАРКО: Я був простим-найпростішим стрільцем (поляки називали таких «стжелец-дупа»), але водночас був також перекладачем, оскільки я добре знав німець-

ку (7 років навчався в гімназії). В Дивізії я був загалом 8 місяців.

На початку ми стаціонували в Словаччині. Шеф компанії був німець з Сілезії, чемний був чоловік, гарно до нас ставився, взагалі, треба наголосити, всі німці до нас чемно відносилися. Тоді, там в словацьких лісах, були більшовицькі партизани, які намагалися словаків переконувати до комунізму. Нас часом будили вночі і ми їхали на акції проти партизан, ми їх мали окружити, зловити і т.д. Слава Богу, я пройшов все це успішно: куля не попала в мене ні разу.

❖ **Як довго ви були в Словаччині?**

БОГДАН ШАРКО: Я там був з жовтня 1944 до, здається, січня 1945 р. В січні Дивізія опинилася в Хорватії. Там ми воювали з партизанами Тіта. Перед самою капітуляцією Німеччини Дивізію перекинули до Стирії (південна Австрія), бо там москалі прорвали фронт. На моє щастя, я був в запасному полку.

ЕСЕСМАНИ

«Гімлер був шефом всіх «есесів», в тому числі тих, що мордували людей. Він дав спеціальне розпорядження в якому пояснив, що «есесами» не можуть себе називати вояки Української Дивізії, можна сказати натомість, що ми були під командою «СС». Ми справді мали мундури з чорною вилогою, як «СС», але мали також галицького Льва. Таким чином, можна сказати, що поляки лише через злобу називають нас «есесманами». Насправді, ми були вояками Української Дивізії, ми не хотіли воювати за німців, ми мали ідею мати свою військову одиницю на період, коли все буде розпадатися.»

❖ **В якій ситуації ви довідалися про закінчення війни?**

Приїхав генерал Павло Шандрук, колишній петлюрівський старшина. В своєму слові до нас він сказав, що Адольф наклав на себе руки, війна закінчена, проте не для нас. Він був в українській уніформі. Заявив, що перебирає команду, що ми не капітулюємо, оскільки ще не відомо, як поведеться далі Англія та Америка, можливо, вони скажуть москалям «гальт», ідуть назад. Шандрук сказав також, що відтепер ми частина Української Національної Армії і виходимо з-під командування німців. Щоб це узаконити вояки склали присягу на вірність Україні, а Дивізія отримала нову назву: 1-а Українська Дивізія УНА.

Ну, а через певний час, як все вже стало ясно, Шандрук знову виступив, сказав:

Продовження на 6 стор. ►

ШАРКО-БАНДУРИСТ

Любов до музики передалася нашому Герою від батька, отця Ярослава, відомого в околиці тенора-соліста, матері Ірини, яка грала на фортепіано, а також від дідуса по материнській лінії, котрий музикував на цитрі. Науку сольного співу Богдан Шарко продовжив у Мюнхені в камерної співачки Ельзи Цайдлер. Власне вона вишколила його на співака-баритона.

Гри на бандурі вчився з початку 1950-их років у колишнього члена Капели ім. Т. Шевченка Івана Рябчуненка. З того часу Б. Шарко виступав як соліст-бандурист по всій Німеччині, у Франції, Бельгії, Голландії, Австрії, Англії та Римі на відкритті академічного року Українського Католицького Університету (на запрошення Патріарха Й. Сліпого). Протягом багатьох років зв'язаний був з мюнхенським клубом «Катакомба», де на міжнародному конкурсі отримав похвальну оцінку «Віртуоза бандури».

На всіх концертних виступах Богдан Шарко підкреслював своє українське походження та традиційний національний інструментарій. З 1971 він виступає з хроматичними інструментами: бандурою з перемикачами англійського майстра Василя Глядя та чернігівською хроматичною бандурою, отриманою з України. Його репертуар охоплює найрізноманітніші українські народні пісні й думи. Найбільшу перевагу він надавав історичним та лірико-драматичним пісням, релігійним кантам.

Шарко наспівав пісень для югославського радіо в Бая Луці та для баварського радіо. Відомі дві його платівки: «Пісні при бандурі» та «Українські релігійні пісні».

Богдану Шарку бажаємо многих літ та Божого благословення!

Редакція «Християнського Голосу».

Продовження. Початок на 5 стор. ▼

«Дякую вам! Сюди прийдуть москалі, оскільки так рішили альянти, тому ми ідемо далі на захід.» І справді, дивізійники пішли, колоною, в одностроях...

БАВАРІЯ

«Я вирішив залишитися в Австрії. Був молодою людиною, мав трохи жаль, що мені не дали в Дивізії жодної ранги (звання). То, думав я, до лиха, маю далі з вами йти і ще в полоні сидіти! Я тоді подався до німецьких баворів (всі приймали мене надзвичайно гостинно, хоча й знали, що чужинець!), взяв у них цивільний одяг (короткі штани, сорочку) і через Альпи подався в напрямку Баварії. Звісно, всюди були альянтські пости і забирали в полон. На щастя для мене, в одному з населених пунктів я зустрів інженера Глинського, який був лісовим працівником і мав печатки. Він мені виробив документи з яких виходило, що я повертаюся з лісових робіт до своєї родини. Цей документ став в пригоді, оскільки з ним я пройшов всі пости і нарешті знайшовся в Баварії.»

АУГСБУРГ

«Врешті-решт я опинився в американській зоні в Аугсбурзі. Там були колишні військові казарми, туди звозили українців і поляків. Ми прийшли, нам показали, що є кімната, а там польові ліжка, матрац з соломи, туди й лягай. То вже американці подбали, зробили кухню загальну, там нас годували, і там було пристановище. Було створено

навіть українську приватну гімназію.

Я, звісно, не зізнавався, що був в Дивізії. Там кружляли москалі, якщо знайшли «жертву», тоді казали американцям: «Це є наш вояк, то віддавайте його нам». Так було.

В Аугсбурзі я був аж до ліквідації табору, тобто з осені 1945 десь аж до 1947 року.»

❖ **І що ви там робили так довго?**

БОГДАН ШАРКО: Я продовжив правничі студії на українському університеті в Мюнхені. Часу було досталь, оскільки в таборі я нічого не мусив робити, харчували безкоштовно. Лахи також давали. Переконували нас: «Ви й так, врешті-решт, поїдете до Америки чи Канади. Ви тут не лишитеся, оскільки Німеччина зруйнована». І ми всі на ту еміграцію чекали, ну... не я, оскільки я розумів, що в Америці буду простим робітником, тому я продовжив навчання. Правничий факультет було легко скінчити, а німці признавали диплом. І так я зв'язав свою долю з Німеччиною на решту життя.

НОВИЙ УЛЬМ

Богдан Шарко переїхав з Аугсбурга до Нового Ульму. Там також був великий табір для українців, власне, частина з них залишилася в місті на постійно. Закінчив 6-місячний торговельний курс, проте праці не міг знайти, оскільки в той період німці брали тільки своїх. Дав оголошення в німецькій газеті:

Мирон Шарко, рідний брат Богдана, живе в США

Присяга на вірність українському народу (фрагмент)

Присягаю Всемогучему Богові перед Святою Його Євангелією та Животворящим Хрестом, не шкодуючи ні життя, ні здоров'я, скрізь та повсякчас під Українським Національним Прапором боритися зі зброєю в руках за свій Народ і свою Батьківщину – Україну.

«Українець. Колишній німецький вояк, закінчив торговельний курс, шукає роботи». Ніхто не відгукнувся.

Деякі українці знаходили роботу на півночі, в англійській зоні. Англійці школили їх і творили вартівничі компанії, які стерегли військові казарми, магазини. Командував ними Євген Побігуший

(«Рен»), родом з Коломиї, до війни капітан польського війська, майор в Українській Дивізії. Мали харч, уніформу, непогано їм жилося.

ПЕРША ПРАЦЯ

«Моя перша робота була... як сказати... Паляч (кочегар) у американців. Але то тільки в 1952, десь так. Пізніше працював як пожежний сторож. Вишки ми робили, по дахах лазив, драбину висаджував. Нас було сімох українців, командував нами американець Вісьневський, польського походження, трошки розумів польськи. Давали повний харч, непогану (на ті часи) платню.»

❖ **А коли ви зрозуміли, що вам вже нічого не загрожує і можна сказати про Українську Дивізію?**

БОГДАН ШАРКО: Зразу. Німці до нас не мали ніяких претензій, дали нам всім приют. Я повідомив німцям про свою участь в Дивізії ще в Аугсбурзі.

❖ **Вам дали якийсь документ?**

БОГДАН ШАРКО: Була «Міжнародна Організація Біженців». Там давали документи, посвідчення, що ми політичні біженці. Завдяки цьому ми мали право на перебування. Ми всі старалися якось виїти з ситуації, а це був період, коли німці були бідні й нічого не мали, хоч добре до нас ставилися.

НІМЕЧЧИНА З ЛОВАГОЮ ДО ДИВІЗІЙНИКІВ

«Всі колишні вояки Галицької Дивізії, які залиши-

лися в Німеччині, отримували (отримують) німецьку військову пенсію, не так, як в Україні, де всіх їх чи на Сибір забрали і там просиділи по 20-25 років. Після закінчення війни кожен з нас писав, де він служив і йому ВІД-РАЗУ давали пенсію. А треба розуміти, що до 1950-52 року в Німеччині було масове безробіття. Чому? Тому, що прийшло 2 мільйони німців з советського краю, прийшли з Пруссії, і всім треба було дати працю. Казав мені один німець: пане Шарко, я мушу найперше дати роботу німцям, бо це їхня земля і батьківщина. Таким чином до 1952 року приблизно ми не мали праці, але отримували допомогу. У нас була книжечка і щотижня треба було заявлятися, тоді урядовець запитував: ви працюєте? – Ні, не працюю. Такій людині давали 50 марок. Це повністю вистачало, щоб прожити.

Богдан Шарко йшов через життя зі зброєю та бандурою, намагаючись поставити в практику право України до свободи, а разом з тим дати вільне дихання нашій Церкві. Як бачимо нині – ця ціль була досягнена. Літність цієї людини не дозволяє вже на активну діяльність. Але Пана Богдана ми часто бачимо в церкві, на молитві, він вважає, що це дуже важливо, оскільки греко-католицький храм у Мюнхені, це одне з небагатьох місць, де ще можна почути українську мову. Хочете зустрітися з Живою Історією – ідіть до церкви.

Для «ХГ», Роман Крик

С-на: Pete. J. Dunham

РІК ВІРИ

«КАРТКА ВІРИ»

«Бог створив мене для певної місії. Він довірив мені роботу, яку не довірив іншому. Це – моя місія. Я – ланка в ланцюгу, що забезпечує єдність між людьми. Я робитиму добро і проповідуватиму істину на тому місці, де я є», – такі слова блаженного Джона Генрі Ньюмена можна прочитати на «Картці віри», яку розробив та впровадив Департамент євангелізації та катехизації при Конференції єпископів Англії та Уельсу.

На зворотньому боці картки є місце, щоб вписати ім'я власника та написати шість завдань, що впливають з покликання християнина: Поділитися радістю пізнання Ісуса Христа; Молитися; Постійно брати участь у Святих Тайнах; Любити ближнього, як себе самого; Розумно використовувати дари, які я отримав; Прощати, оскільки і мені теж прощено.

Представляючи цю ініціативу в лютому 2012 р. на конференції, присвяченій впровадженню «Картки віри», єпископ Кіеран Конрі, голова Департаменту євангелізації та катехизації, сказав: «Картка віри» має на меті кожного

дня пригадувати католикам, що означає бути послідовником Ісуса Христа. Не можна підсумувати всю нашу віру до цього знаменника, проте, ми сподіваємося, що «Картка віри» надихне вірних до конкретних вчинків».

Він зазначив, що «Картка» була впроваджена також для того, щоб додати католикам впевненості у свідченні своєї віри. Віра не є особистою справою. Про це попередній папа Бенедикт XVI пригадав християнам у своєму листі, яким проголосив Рік Віри. Бути власником «Картки віри» вимагає мужності, оскільки кожного разу, коли ви будете користуватися гаманцем чи

сумочкою показуватимете іншим, що ви віруєте в Бога, – додав єпископ Конрі, – вона пригадуватиме, що життя має мету і що ви намагаєтесь любити ближнього, як себе самого. Ми сподіваємося, що католики будуть використовувати її, щоб свідчити свою віру. Коли хтось ставить питання про Христову віру, то початком пояснення може бути демонстрація «Картки віри».

Ці картки є безкоштовними і будуть розповсюджуватися в усіх 24-х дієцезіях Англії та Уельсу.

При цій нагоді пригадуються слова Апостола Павла до Тимотея: «Про-

повідуй слово, наполягай вчасно і не вчасно...». І в цьому випадку проповідь про присутність Бога серед вірних здійснюється одним із найдоступніших для сучасної людини способом. Проте, слід пам'ятати що віра приходить «від слухання, а слухання через слово Христове».

Отже, віру не можна передати лише показом «Картки», але – живим свідченням, проповіддю та ділами милосердя. «Картка» – лише засіб пригадування, який має на меті допомогти не забути, ким є християнин і яка його мета у вирі сьогодення.

о. Василь Мендрунь, ЧСВВ, «Світло»

Камо грядеши, Україно ?

БЕРЕЗОВСЬКОГО УБИЛИ?

Друзі Березовського не вірять в руконакладання. Кажуть, він надто любив гарне життя, щоб отак піти на суд Божий у віці 67 років. Любив гроші і дівчаток. Ні одного, ні другого йому не бракувало. Відтак не дивно, що думки багатьох кружляють біля версії, що це «довга рука Кремля» допомогла Березовському піти з життя (його вважали ворогом номер один Путіна, схоже Путін був такої ж думки).

Москва має довготривалі традиції у підступному вирізуванні з життя своїх опонентів будь-де у світі. В цьому сенсі нинішні часи дуже зручні, тому що люди придумали безліч способів безслідного убивання. От, для прикладу, відправили лист, ти його відкриваєш і тоді зупиняється серце. І ніяких слідів насильства! Душогубам нині дуже легко працювати і можуть використовувати масу способів для пересаджування людей на той світ.

Ми не маємо доказів на те, що колишнього російського олігарха убили. Тільки так думаємо. А думаємо зокрема тому, що він у списку багатьох опонентів Путіна, які дивним чином залишили цей світ. Я не знаю, чи у ванній кімнаті Березовського був туалет, зга-

ВСЕ БІЛЬШ СХОЖИЙ НА СТАЛІНА

Ніхто не знає, як довго правитиме Росією Володимир Путін. Для росіян краще було б, щоб не дуже довго, оскільки темп, з яким він стає все більше схожим на душогуба Сталіна, справді вражає. Це я пишу у зв'язку з кончиною аморального російського мільярдера Баріса Березовського. «Хлопець» накрив грошиків в 1990-их, зробив кар'єру полі-

тичну, при чому настільки блискучу, що певний час фактично керував Росією (з-за спини хворого Баріса Єльцина). Березовського знайшли повішеним у ванній кімнаті в його біяллондонському будинку. Поліція не виявила слідів, які вказували б, що хто-небудь допомагав Барісу Абрамовічу накласти петлю на шию. Виходить – самогубство.

дуються однак слова Путіна про те, що опонентів знаходитиме і знищуватиме навіть в туалетах...

ПОМЕР «ВИНАХІДНИК» ПУТІНА

Парадокс з життям Березовського полягає у тому, що це він «винайшов» Путіна на заміну Єльцину. Це він організував потужну медійну кампанію (можливо з висаджуванням будинків в Москві разом з мешканцями), щоб нікому не відомого чекіста Володимира Путіна з першо-

го старту люди обрали новим президентом Росії. Ну й тепер колесо цієї історії наближається до фіналу.

КОЛИ ПІДЕ ПУТІН?

Російський опозиційний політик Баріс Немцов порохував, що Путін буде на троні десь до року 2024 року. Це, він наголошує, крайня з усіх можливих дат, тобто довше цього терміну він точно не втримається. Звісно, можливо він піде раніше, історія життя показує, що воно любить несподіванки.

Оскільки Росія для нас –

ворог номер один, який готовий в любий момент ковтнути рештки українців, що вижили в людиноненавистницький період СРСР (не плутайте українців з хохлами), то, коли спитати моєї думки – нехай Путін сидить в Кремлі якнайдовше, бо це краще для нас. Адже важко навіть уявити гіршого правителя Росії, правителя, який системною роботою, день за днем, година за годиною, веде Росію до катастрофи. А він й справді може раніше ковіркнути, оскільки правду каже Немцов, що в Росії

наростає відчуття загальної втоми від Путіна, що російські патріоти (нормальні росіяни, вони наші брати), утверджують себе в переконанні, що Путін прямим маршрутом тягне Росію в провалля, а себе до списку проклятих людей в історії людства. «Держава, побудована на невгасаючій ніколи брехні, обмані, злочинстві, цинізмі, жорстокості та експорті сировини довго не потягне», пише Немцов.

Звісно, ми зацікавлені, з одного боку, в розвалі Росії (хоча й не ясно, чим це для нас закінчиться), бо не можна інакше ставитися до сусіда, який тільки й про те думає, як тобі ножа запхати в серце. Це природна реакція, ми хочемо позбутися любим способом невгамовного супостата. З другого боку – ми зацікавлені в дружньому процвітанні з нормальною Росією, тільки коли така Росія з'явиться?

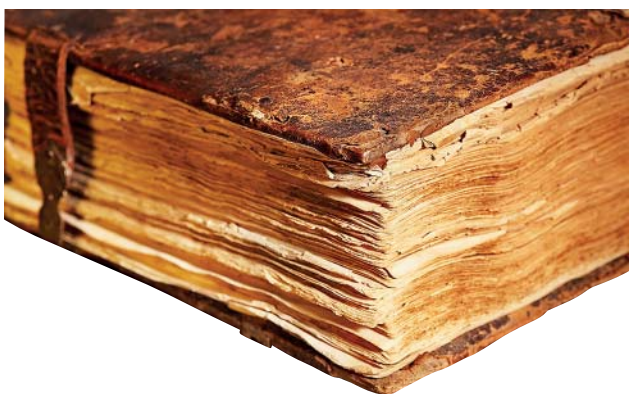
Що можна побудувати на брехні, жорстокості та цинізмі? Березовський вже знає. І ми частково. На наших очах закінчується історія, якій на початку 2000 року своїм хитро-мудрим планом дав старт Баріс Березовський. Він уже мертвий, скоро побачимо, чим ця історія закінчиться для Путіна та Росії.

Г. Кобильницький

[Важкі питання]

ЯК СЛІД РОЗУМІТИ ЗАКЛИК БОГА ДО ВОЄН І ЗНИЩЕННЯ ЦІЛИХ НАРОДІВ

Запитання від радіослухача: Сьогодні всі радять читати Біблію, але мені здається, що в ній багато фундаменталізму. Особливо в Старому Завіті: адже, по суті, там звучить заклик до геноциду (не знаю, як ще це можна назвати) народів, що мешкали в Палестині до євреїв. Мова йде про знищення цілих народів, включаючи жінок і дітей, причому наказ йде прямо від Бога, під загрозою тяжких покарань у випадку невиконання. Чесно кажучи, в бесіді з невіруючими людьми я не знаю, що відповісти на подібні зауваження. Як слід розуміти ті сторінки Святого Письма, на яких Бог провадить війну та масові вбивства?

Читання Святого Письма повинно бути для віруючої людини повсякденним хлібом. На жаль, це не для всіх так. Ісус сказав: **«Я хліб життя; Хто приходить до Мене не голодуватиме він, а хто вірує в Мене, ніколи не буде спраглий»**. Він говорив про необхідність харчуватися не тільки Його Тілом, але і Його Словом. Те ж саме Він мав на увазі, наставляючи учнів у молитві Господній: **«Хліб наш насущний дай нам на цей день»**: це також і хліб Слова Божого.

Коли мова йде про Святе Письмо, завжди є ризик фундаменталістського, помилкового прочитання. Тому церковна влада схвалює публікацію Біблії з поясненнями і коментарями.

Переходячи до конкретного питання – про війни і масові вбивства – можна навести слова блажен-

ного Августина про те, що Старий Завіт – це «книга терпіння Бога». Бог схиляється над людством, що загрузло в грісі до такої міри, що люди не відрізняють більше добра від зла. І саме це людство Він поступово, крок за кроком веде до спасіння.

Тему війни і масових вбивств в Біблії слід тлумачити у світлі Книги Буття: **«Хто проливає кров людини, того кров буде пролита людиною; бо на подобу Божу створено людину»**. Тут встановлюється закон відплати – характерний для Старого Завіту і типовий для ще не організованого суспільства кочових народів, де правосуддя вершилося окремими людьми. В ті часи немислиме було правове суспільство, подібне до сучасного.

Повернемося до процитованого вірша із Книги Буття: **«Хто проливає кров людини, того кров буде**

пролита людиною; бо на подобу Божу створено людину». У відомому виданні Єрусалимської Біблії до нього дається таке пояснення: **«Всяка кров належить Богові, але в першу чергу – кров людини, створеної за Його образом. Бог за неї відплачує, передаючи цей ефект самій людині»**.

У Старому Завіті війни представлені як Божя кара деяким народам за їх тяжкі вади. Наприклад, у Книзі Мудрості читаємо: **«Колишніх мешканців твоєї землі святої ти зненавидів за їхні злочини преганебні, за їхнє чарівництво, обряди нечестиві, за їхні немилосердні дітовбивства, за учту, в якій вони споживали нутроші, людське тіло і кров, посвячені у таємному бенкетуванні; родителів, убивників безпомічних дітей, вирішив ти вигубити руками батьків наших, щоб земля, яку ти над усі інші цінуєш, прийняла гідних поселенців – дітей Божих»**. Таким чином, в Старому Завіті війни представлені як своєрідна відплата Бога. **«Чим хто грішить, тим і карається»**, – йдеться далі в Книзі Мудрості. Ця тема багаторазово повторюється в Святому Письмі.

Але вже в Старому Завіті поступово відкривається перспектива миру і примирення Месіанського царства: **«І він судитиме народи, буде розсуджувати людей многих; вони перекують свої мечі на рала, а списи свої на серпи. Народ на народ не буде меча підіймати, і не вчитимуться більше воювати»**. – читаємо в книзі пророка Ісаї.

За матеріалами: radiovaticana.org

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ «ТОВАРИСТВА СВЯТОЇ СОФІЇ»

В Римі пройшли загальні збори «Товариства Святої Софії». Його було створено заходами Патріарха Йосифа Сліпого в 1970 році. Основна мета: «закріпити традиційні зв'язки християнської єдності між Римом і вірними католиками славної Української Нації...» (з засновницького Декрету).

Зустріч почалася від пастири в соборі Святої Софії за упокій всіх померлих членів Асоціації. Заупокійне богослуження відправив владика Гліб, відтак члени зайняли свої місця в одній з просторіших приміщень будівлі Українського Католицького Університету.

У перший день Зборів заслухано звіти, обговорювалися організаційні питання, а на другий день говорилося про забудову площі навпроти Собору. Там має бути побудовано коле-

гіум для студентів, Дім Паломника з конференційними залами, пастирсько-громадський Центр. Вирішили, що потрібно також двоповерхове приходство (парафіяльний дім) при Соборі, тому докладуться всі зусилля, щоб до літа такий дім був готовий для настоятеля і сотрудника.

В другий день Зборів члени заторкнули важливе питання щодо нашої гостинниці на майдані Мадонна дей Монті, щоб вона функціонувала до максимального свого по-

тенціалу для утримання надбань Патріарха в Римі. Тому потрібно конечно знайти спосіб, щоб номери в гостинниці були зайняті круглий рік.

Загальні Збори закінчилися різними резолюціями, які Управа, разом з членами всіх крайових товариств Святої Софії, намагатиметься здійснити з якнайкращими наслідками для звершення цілей, які собі поставив Патріарх Йосиф на добро української Церкви й українського Народу!

Загальні Збори проводи-

лися в піднесеному настрої з приводу успішного відновлення Собору Святої Софії, що, між іншим, стало можливим завдяки щедрій пожертві одного бізнесмена з України. Частину потрібної суми добавила Управа ТСС, а решту коштів становили пожертви, які вдалось зібрати завдяки муравлиній праці голови ТСС – о. д-ра Івана Дацька, який не пощадив для того ні свого часу, ні свого труду, роз'їжджаючи по наших парафіях на північно-американському континенті. Піднесений настрій був також обумовлений результативною Всенародною Прощею до Риму з нагоди благословення відновленого Собору Святої Софії, що відбулась минулого року.

В зустрічі приймали участь: владика Володимир Війтишин – митрополит Івано-Франківський, владика Борис Гудзяк – єпарх для українців-католиків Франції та Бенелюкса, владика Гліб Лончина – єпарх для українців-католиків

Великобританії та скарбник ТСС, о. д-р Іван Дацько – Голова Асоціації, о. д-р Іван Музичка – радник Товариства, о. д-р Богдан Прах, о. д-р Рафаїл Туркочак, о. Йосафат Лецишин – член Управи, д-р Альберт Кіна – Член ТСС Америки, п. Петро Фірман – член Управи і голова ТСС Бельгії, п-і Марія Говгера – член Управи і секретарка ТСС. Відсутніми були д-р Леонід Рудницький, о. Андріан Книш та о. Володимир Буришин.

У Зборах приймав участь також Патріарх Святослав – глава УГКЦ, та владика Венедикт Алексійчук – єпископ-помічник Львівської митрополії УГКЦ. В ході Зборів Патріарх став членом римського ТСС, а владика Венедикт – членом ТСС. Рівно ж, о. Марко Семенен – координатор УГКЦ в Римі, став членом Управи ТСС, як і о. д-р Б. Прах. До римської ТСС ввійде й о. Іван Кулик, парох УГКЦ «Жировицької Богородиці» в Римі.

Для «ХГ» о. Євген Небесняк

UKRAINA
GESELLSCHAFT ZUR FÖRDERUNG
UKRAINISCHER KULTUR IN DEUTSCHLAND
MIT SITZ IN MÜNCHEN e.V.

UKRAINA
ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ ПІДНЕСЕННЯ
ТА ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
В НІМЕЧЧИНІ З ОСІДКОМ В МЮНХЕНІ з.т.

Adresse: c/o Oksana Rusam, Am Himbeerschlag 2, 80935 München
Tel. 089 / 351 64 48, 0177-191 25 73, e-mail: oksana.kisil@yahoo.de

Мюнхен, 15.03.2013

ПОВІДОМЛЕННЯ

Управа товариства «Україна» повідомляє усіх своїх членів та приятелів товариства про те, що наступні **Загальні Звітні-Вибірчі Збори Товариства «Україна»** відбудуться **18-го травня 2013 року о 15:00** У парафіяльній залі УГКЦ по Шенштрассе 55 у Мюнхені.

Запропонований порядок денний зборів:

1. Відкриття і привітання
2. Вибір членів Президії Загальних Зборів
3. Узгодження порядку денного Зборів
4. Зачитання та затвердження протоколу минулих загальних звітно-виборчих зборів від 14.05.2011
5. Звіт діяльності товариства «Україна»
6. Звіт касоведення
7. Звіт контрольної комісії
8. Дікусія і прийняття звітів
9. Надання абсолюторії управі за звітний період
10. Вибори нової управи
11. Обговорення і затвердження програми діяльності товариства на наступний рік
12. Різне
13. Закриття зборів

За управу товариства
Оксана Рузам
Голова товариства «Україна»

Євгенії Сухорончак на прощання

З кордонів тісних
у простори
безмежної волі
де світлість
втопить час
бурлацької неволі
до своїх
підеш сторін
де не кряче
білий ворон
у небесні стежки
тройндами цвітучі
де друзі
радіють
на небесній Русі
там Ти є вільна
і Україна
там чекай на нас
підемо за Тобою
кожен у свій час

До побачення

Євгеніє

До побачення

Олександр Маслей

З глибоким сумом повідомляємо, що 2 березня 2013 року на 92 році життя відійшла у вічність **св.п. ЄВГЕНІЯ СУХОРОНЧАК з дому Вахнянин**. Покійна народилася в Любачеві, член ОУН, районна провідниця УЧХ, пс. "Верес", політв'язень.

Похорон відбудеться 07.03.2013 на Православному цвинтарі на Волі (Варшава). Всіх близьких і знайомих просимо про молитву за неї! Родина та подруга Ярослава Філь

(спомини Покійної опубліковані у книжці «Віра, надія, любов», ред. Марія Паньків, Український Архів, Варшава 2005, том 2)

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потрібі скорочує і мовно виправляє надіслані статті. Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на conto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF 1 M 0 5
▲ (Звернути увагу – банківський рахунок змінено!)